

Indstilling:

Det indstilles:

- at Økonomiudvalget drøfter fællessekretariatets kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videregiver sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Amdtsrådet.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som fællessekretariatet har forholdt sig til fordelt på stabskontorer.
- Brev fra amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer.
- Kommentarer til lovforslag fra Beskæftigelsesministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Justitsministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Socialministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Trafikministeriet.
- Kommentarer til lovforslag fra Økonomi- og Erhvervsministeriet.

* *Økonomiudvalget traf på mødet den 20. december 2004 følgende beslutning:*
Økonomiudvalget godkendte indstillingen.

Niels K. Kirketerp deltog ikke i sagens behandling.

Det vurderes at bestemmelsen kolliderer væsentligt med principperne i forslag til lov om visse proceduremæssige spørgsmål i forbindelse med kommunalreformen, hvor udgangspunktet er, at aktiver og passiver følger opgaven.

Når ansvaret for medarbejdere og arbejdsskadeforsikring af medarbejdere – uanset om der er tale om forsikring eller selvforsikring, overføres til andre myndigheder, synes det ulogisk, at regionen i dette tilfælde overtager amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007 fuldt ud.

Lovforslaget bringer ikke klarhed over, hvorvidt regionen – gennem regionsrådet – selvstændigt kan råde over regionens egne midler, eller hvorvidt regionen kun kan råde over egne midler gennem indstilling fra vækstforaet. I bemærkninger skal det fremgå entydigt, at regionsrådet selvstændigt råder over egne midler, jf. bemærkningerne s. 14, 2. afsnit og s. 25 i bemærkningerne til § 9, stk. 1.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger s. 15, 3. afsnit, at 2/3 af amternes midler på i alt 21 mio. kr. til administration af socialfonden skal overgå til staten, og 1/3 af amternes udgifter til administration af socialfonden skal overgå til regionerne. Dette er direkte i modstrid med de opgaver, som de kommende regioner vil få i f. m. EU's socialfonde. Af lovforslaget fremgår det, at det kun er legalitetskontrollen med EU's socialfonde, der skal overgå fra amterne til staten. P.t. har amterne legalitetskontrollen på Den Europæiske Socialfond Mål 2 og Mål 3, De fremtidige regioners arbejdsopgaver med strukturfondene – herunder socialfonde er stort set uændret i forhold til amternes nuværende opgaver.

Regionerne skal fortsat:

- Indstille til staten gennem de regionale vækstfora
- Vejlede potentielle ansøgere
- Have indgående kendskab til støtteberettigede aktiviteter
- Monitorere forbruget på de indikative regionale rammer
- Servicere regionale styringskomiteer (fremtidige regionale vækstfora) med dagsordener.

Som konsekvens af dette bør det genovervejes, hvordan de 21 mio. kr. fordeles mellem regionerne og staten. I denne forbindelse er det værd at bemærke, at Nordjyllands Amt bruger ca. 1 årsværk til legalitetskontrol af Den Europæiske Socialfond Mål 2 og Mål 3. Øvrige ressourcer på socialfundsarbejdet bruges på ovennævnte punkter.

Det foreslås, at der i lovforslagets § 7, stk. 2 indsættes et nyt nr. 4: "Et medlem efter indstilling fra "Regionrådsforeningen" (Regionrådsforeningen er en arbejdstitel). Nuværende nr. 4 bliver herefter nr. 5.

Lovforslagets § 9, stk. 1, foreslås ligeledes ændret. Det er vigtigt for de kommende regioner, at deres handlemulighed for vækstfremme ikke alene begrænses til at medfinansiere aktiviteter; men at regionerne også skal kunne egenfinansiere vækstfremmeaktiviteter. Derudover bør de 6 punkter ikke være en udtømmende liste, idet dette vil blive en begrænsning i det regionale råderum. Derfor bør listen – på lige fod med listen i § 13 - indeholde et "bl.a."

Bestemmelsen foreslås derfor formuleret således:

"Regionen kan efter indstilling fra vækstforumet finansiere og medfinansiere aktiviteter til fremme af regional erhvervsudvikling bl.a. inden for:

1. innovation, videndeling og videnopbygning,
2. anvendelse af ny teknologi,
3. etablering og overlevelse af nye virksomheder,
4. udvikling af menneskelige ressourcer, herunder udvikling af regionale kompetencer,
5. vækst og udvikling i turismeerhvervet,

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Indenrigs- og Sundhedsministeriets område:

Forslag til lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehusfællesskab

De følgende kommentarer er alene af "teknisk" karakter. Det betyder, at den grundlæggende beslutning om gennemførelse af strukturreformen, herunder karakteren af strukturreformen ikke er kommenteret. Der er alene taget stilling til, hvorvidt der helt konkret er uhensigtsmæssigheder i loven eller forhold i øvrigt, som bør drøftes, herunder om der er bestemmelser, som så at sige har en særlig nordjysk vinkel.

Beskrivelsen af de konkrete opgaver sker mere udtømmende i anden lovgivning, og så vidt angår de dele af loven, henvises der til kommentarerne vedrørende særlovgivningen.

Endelig skal det bemærkes, at den korte frist høringsfrist og det ganske omfattende og komplicerede lovmateriale (dette lovforslag udgør 190 sider af den samlede lovpakke på cirka 2700 sider) gør, at det ikke kan udelukkes, at der kan være overset problemstillinger eller uhensigtsmæssigheder og herunder særlige nordjyske forhold.

Der kan således være en række uoverensstemmelser i det indbyrdes samspil mellem de forskellige love, herunder i forholdet mellem den mere generelle del af lovgivningen og den mere specifikke sektorlovgivning. Et eksempel herpå er samspillet mellem nærværende lovforslag og forslag til lov om social service. Sammenholdes bemærkningerne i nærværende lovforslag omkring de kommende regioners opgavevaretagelse på det sociale område jf. de almindelige bemærkninger s. 36ø. og de specielle bemærkninger s. 59-60, og bemærkningerne til lov om social service, forekommer det i bedste fald uklart, hvordan afgrænsningen skal være, herunder i forhold til selvejende institutioner (med og uden driftsoverenskomst) og personligt ejede tilbud, hvor amtet efter de nugældende regler fører tilsyn.

Særlige nordjyske forhold?

Der er i det følgende kun i begrænset grad anført kommentarer, som alene vedrører nordjyske forhold. Dog skal det bemærkes, at der i lovforslaget ikke skelnes mellem regionerne størrelse, ej heller vedrørende vederlag.

Hvad er regioner for en størrelse?

Loven kan efterlade en vis tvivl om, hvad de nye regioner egentlig er for en størrelse. Amterne var klart kommunale myndigheder ligesom kommunerne, men den nye lov efterlader tvivl, fordi en række af de grundlæggende kendetegn ved lokale og regionale myndigheder ikke længere er til stede herunder skatteudskrivningsret og kommunalfuldmagt. Samtidig gælder langt hovedparten af styrelseslovens regler fortsat for de nye regioner.

Det har været et vigtigt politisk signal at sende, at kommunalfuldmagten ikke skal gælde for regionerne. Det ville formentlig også have været mere hensigtsmæssigt, hvis de nye regioner kun havde haft et smalt og mere entydigt opgavesæt.

De nye regioner får kompetencer på en række forskellige områder, og det betyder, at der stilles ganske store krav til lovgivningen både på kort og lang sigt i forhold til udtømmende at beskrive regionernes opgaver, idet der er en større risiko for, at opgaver, som har en tæt sammenhæng med de øvrige regionale opgaver, ikke vil kunne gennemføres.

således i større grad end i dag være en fare for, at der opstår et A- og B-hold af regionsmedlemmer, hvor kun de i forretningsudvalget vil få indflydelse (og vederlag for deltagelse i udvalg, se nedenfor).

Forretningsudvalget skal bestå af minimum 11 og maksimum af 19 regionsrådsmedlemmer. Det er det nye regionsråd, som afgør forretningsudvalgets endelige størrelse, men der kan ligge et incitament til at gøre det så stort som muligt for at give så mange regionsmedlemmer som muligt indflydelse. Og til dels vederlag, om end det enkelte udvalgsmedlems vederlag indskrænkes i takt med at antallet af medlemmer udvides.

Forretningsudvalget skal på mange måder varetage de samme opgaver som økonomiudvalget, men et forretningsudvalg på 19 medlemmer vil i praksis ikke kunne fungere på samme måde. Der er en fare for, at forretningsudvalget reelt bliver en form for mini- regionsråd og dermed dels ikke vil kunne fungere som et effektivt forretningsudvalg.

Der er dermed en risiko for, at den egentlige magt flytter fra regionsrådet til forretningsudvalget, og at en stor del af regionsrådet reelt efterlades uden større indflydelse. Det bør overvejes, hvorvidt indflydelse ikke i stedet for at være i udvalgene bør flyttes til regionsrådet og regionsrådsmedlemmerne.

Det foreslås derfor, at man i stedet overvejer at begrænse antallet af medlemmer til 11 eller færre medlemmer og at give de øvrige regionsrådsmedlemmer mulighed for at sikre deres politiske indflydelse via deres deltagelse i forskellige ad hoc udvalg. Sidstnævnte forudsætter, at de også vil kunne vederlægges herfor.

Lukkede udvalgsmøder

Udvalgsmøderne er lukkede, og generelt er udvalgsmøderne undergivet de samme regler som hidtil. Det foreslås, at det overvejes, hvorvidt udvalgsmøderne i et vist omfang kan åbnes for offentligheden. Dette gælder ikke mindst hvis forretningsudvalget får en sådan størrelse, at de minder om et mini-regionsråd. Se også hertil vedrørende kontaktudvalget.

Vederlagsreglerne

Regionsmedlemmerne vil alene få et fast vederlag på 70.000 kr. og vil som udgangspunkt ikke kunne få yderligere vederlag, medmindre de er medlemmer af forretningsudvalget. Der vil således ikke kunne ydes vederlag for deres deltagelse i de såkaldte § 17 stk. 4 udvalg.

Medlemskab af forretningsudvalget giver mulighed for et udvalgsvederlag til medlemmerne. Dog kan den samlede sum højst udgøre 100 % af vederlaget til formanden for regionsrådet.

Det må anses for vigtigt, at det fortsat vil være politisk attraktivt at deltage i de kommende regionsråd, også for menige regionsrådsmedlemmer. Den begrænsede opgaveportefølje, det mere begrænsede politiske råderum, vægten flyttet fra regionsråd til forretningsudvalg og vederlagsreglerne gør, at det kan være tvivlsomt, hvorvidt der fortsat vil kunne tiltrækkes kvalificerede politikere til valg til regionsråd.

Det foreslås, at der åbnes mulighed for at yde vederlag til andre politiske aktiviteter, således at det dels vil være mere attraktivt at stille op til regionsrådene, og dels også lettere at udpege regionsrådsmedlemmer til fx § 17 stk. 4 udvalg. Den nye ordning forudsætter, at regionerne i højere grad skal indgå i en dialog med ikke mindst kommunerne, men det bliver svært, hvis ikke vederlagsreglerne åbner for, at regionsmedlemmer tidsforbrug hermed belønnes.

Kontaktudvalg og offentlighed

I øvrigt skal det erindres, at der i mange amter vil være nettogæld, når man ser på summen af likvide aktiver og kortfristede tilgodehavender og gæld. Denne værdi skal også finansieres på en eller anden måde og derfor indgå i nettoberegningen.

Generelt skal der formuleres en regel for, hvordan man gør nettobegrebet dækkende, idet der vil indgå mange forskellige typer af aktiver og passiver. Visse poster er likvide, andre poster skal betales ud i fremtiden. Herudover vil der være en opgave med ikke værdisatte aktiver, som skal med i den fremtidige opgavefordeling, f.eks. veje.

I praksis vil det nok blive sådan, at de fleste fysiske aktiver kan henføres til opgaver, mens passivsiden må fordeles forholdsmæssigt efterfølgende. Dette rejser spørgsmålet om, hvilken fordelingsnøgle der skal anvendes for at få en ligelig fordeling.

Efter lovbemærkningerne er det forudsat, at fordelingen mellem myndigheder på forskellige niveauer sker efter udgiftstyngden. Det fremgår dog ikke, om der skal anvendes brutto- eller nettodriftsudgifter ved fastlæggelsen af udgiftstyngden. Det mest nærliggende er form., at der anvendes bruttodriftsudgifter, da der skal overføres aktiver til de driftsopgaver, som skal varetages på de forskellige områder. Hvis der anvendes nettodriftsudgifter, vil regionernes andel af socialområdet f.eks. ikke veje med, da området skal takstfinansieres.

Hvorledes resultatet af denne fordelingsnøgle vil harmonere med forudsætningen om en ligelig fordeling set i forhold til indbyggertal er uklart.

Den vejledning og de fordelingsnøgler, som fastlægges centralt, vil få væsentlig betydning for de efterfølgende decentrale forhandlinger og de aftaler, som skal indgås.

Det tidsmæssige aspekt berøres ikke yderligere, men det må forudsættes at regelsættet foreligger således, at aftaleudkastene kan udarbejdes på forsvarlig vis til den 1. februar 2006. Det taler for, at arbejdet med regelsættet igangsættes samtidig med lovgivningsprocessens videre forløb.

Som et led i arbejdet i amtsdirektørernes projektgruppe om økonomi er der udarbejdet et notat, hvor der er taget stilling til en række principielle spørgsmål omkring overdragelse af aktiver og passiver, som vil kunne danne baggrund for deltagelsen i arbejdet med det kommende regelsæt. Notatet er tilgængeligt på Amtsrådsforeningens hjemmeside.

Der har bl.a. været enighed om, at

- Amternes låneportefølje i sin helhed bør overdrages til regionerne, som så får refunderet den statslige og kommunale andel af låneydelserne. Modellen har den betydelige fordel, at regionerne bevarer amternes nuværende relationer til långiverne, og at regionerne vil blive udstyret med en vis startvolumen i låneporteføljen.
- Regionerne bør overtage amternes pensionsforpligtelser fuldt ud. Modellen forudsætter, at der skaffes finansiering til at dække forpligtelserne. Modellen vil umiddelbart lette en del af problemstillingen nævnt ovenfor med værdisætning og fordeling.
- Deponerede midler bør frigives og indgå i amternes likvide midler ved regnskabsafslutningen i 2006. Der bør være deponeringsfritagelse for de myndigheder, som overtager leje- og leasingkontrakter.

Projektgruppen har også beskæftiget sig med regnskabsafslutningen i 2006 og peget på, at denne bør varetages af regionsrådene. Dette spørgsmål er behandlet i lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommuner mv., hvor der er lagt op til en tilsvarende løsning.

kunne få virkning fra den 1. januar 2007. I de tilfælde hvor et delingsråd skal træffe afgørelse om fordelingen vil varslet tidligst kunne gives med udgangen af august 2006. Dermed vil ændringerne i forhold til den ansatte der har krav på et seks måneders varsel først kunne træde i kraft 1. marts 2007.

Lovforslaget fastsætter at forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse sættes ud af kraft i forbindelse med forhandlinger, aftaleindgåelse, vedtagelse af mæglingforslag og beslutninger efter lovens kapitel 3.

Det er i bemærkningerne til lovforslaget anført at det er forudsat at de overførende myndigheder løbende orienterer de ansatte og i den forbindelse giver de ansatte mulighed for at fremsætte ønsker til fordelingen. Det synes således forudsat at undtagelsen fra forvaltningsloven også gælder i forhold til den enkelte medarbejder.

Af lovtæksten følger dog at undtagelsen fra forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse alene gælder for de aftaler der indgås mellem myndighederne og for de afgørelser der træffes af delingsrådene med virkning for myndighederne.

For de afgørelser den overførende myndighed træffer om væsentlige vilkårsændringer for en række ansatte er det ikke ganske klart om forvaltningslovens regler om aktindsigt, partshøring og begrundelse skal iagttages. Afgørelsen træffes i forhold til den enkelte medarbejder. Umiddelbart synes disse afgørelser derfor fortsat at være underlagt af et krav om partshøring, aktindsigt og begrundelse. Dette vil forlænge sagsbehandlingen og dermed kunne udskyde tidspunktet for en ændring af ansættelsesvilkår yderligere.

Uoverensstemmelser

Endelig skal det bemærkes, at den korte frist høringsfrist og det ganske omfattende og komplicerede lovmateriale gør, at det ikke kan udelukkes, at der kan være oversete problemstillinger eller uhensigtsmæssigheder.

Der kan således være en række uoverensstemmelser i det indbyrdes samspil mellem de forskellige love, herunder i forholdet mellem den mere generelle del af lovgivningen og den mere specifikke sektorlovgivning

I den sammenhæng skal det nævnes, at principperne om at aktiver og passiver skal følge opgaven i procedureloven findes at kollidere konkret med forslåede bestemmelser i forslag til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats.

I forslag til lov om ændring af lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 23, stk. 4 i lovforslaget fremgår: "Regionerne overtager den 1. januar 2007 amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 2007."

Af bemærkningerne fremgår: "Det indebærer specielt en forpligtelse for regionerne til at fortsætte udbetaling af erstatning m.v. vedrørende sager fra selvforsikrede amter. Hertil kommer en pligt til at finansiere skader vedrørende sager fra selvforsikrede amter, når skaderne først anmeldes efter 1. januar 2007, men vedrører perioden før 1. januar 2007."

Når ansvaret for medarbejdere og arbejdsskadeforsikring af medarbejdere – uanset om der er tale om forsikring eller selvforsikring, overføres til andre myndigheder, synes det på baggrund af forslag til procedureloven ulogisk, at regionen i dette tilfælde overtager amternes rettigheder og pligter vedrørende arbejdsskadesager for perioden før 1. januar 200

Fællessekretariatets kommentarer til lovforslag på Justitsministeriets område:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love

I lovforslagets § 1, nr. 2, 4 og 8, foretages der ændring med hensyn til udpegningsretten i forhold til forskellige instanser f.eks. i forhold til politiklagenævn, således at det regionale niveau ikke længere har udpegningsret.

Det er ikke ud af lovforslaget muligt at læse sig til en nærmere begrundelse herfor. De specielle bemærkninger indeholder alene en nøgtern konstatering af, hvad der ændres uden en nærmere begrundelse for ændringerne. De yderst sparsomme almindelige bemærkninger konstaterer alene, at ændringerne foreslås som led i gennemførelsen af strukturreformen. Det forekommer umiddelbart vanskeligt at se, at afskaffelsen af udpegningsretten for det regionale niveau – som jo bevares om end i reduceret form – skulle være en naturlig følge af strukturreformen. Det mest naturlige ville vel have været, at det regionale niveaus udpegningsret – som vel ikke er begrundet i varetagelsen af den del af amternes opgaver, som overføres til kommunerne, men derimod i ønsket om en regionalt udpeget repræsentation – var bevaret og overført til de nye regioner.

Den angivne begrundelse er således i bedste fald vildledende. Der kan muligvis være andre grunde til at afskaffe den regionalt udpegede repræsentation – der ses blot ikke at være redegjort herfor.

den løbende drift. Samtidig er regionen af hensyn til tilbudenes udvikling og drift nødsaget til at oprethold det, der svarer til en tilsynsfunktion.

Forslaget synes ikke konkret at forholde sig til forholdet mellem anvisningsrettens overdragelse til kommunerne og kapacitetsudnyttelsen i de af regionerne drevne almene boliger. Dette skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsen sammen med anvisningsretten overtager garantiforpligtelsen i forbindelse med udgifter ved lejeledighed og tab ved fraflytning. Det vil aktualisere en konkret stillingtagen til, hvilke/hvor mange almene boliger den enkelte kommunalbestyrelse har anvisningsretten/garantiforpligtelsen til.

En sådan fiksering af regionens boliger på de enkelte kommunalbestyrelser kan imidlertid få negative konsekvenser i form af en lavere udnyttelse af den totale kapacitet og en opdeling af ventelisterne, som ikke er trangsaseret.

I forslaget vil kommunalbestyrelsens årlige redegørelse for behov og forventet forbrug af boliger i regionen være basis for regionens opgørelse af det samlede kapacitetsbehov, men det kan ikke forventes at være muligt at op- eller nedregulere antallet af almene boliger i takt hermed. Denne regulering vil ske forsinket gennem nybyggeri/frasalg/udlejning til andre målgrupper.

relaterer trafikproduktionen til de enkelte enheder i samarbejdet". Til dette er der at sige, at fordelingen kun bliver mulig for en del af de rejsende, når rejsekortet er indført. En stor del af de rejsende vil anvende anonyme rejsekort. Desuden vil der fortsat være billetter købt kontant, hvor køberens bopæl ikke registreres. Fordelingsmodellen vil også være problematisk af flere grunde. Alle kommunerne vil få en aktie i trafiksystemerne i alle andre kommuner, fordi de skal bidrage til omkostningerne når deres borgere bruger kollektiv trafik uden for kommunegrænsen. Man får dermed ikke ansvaret for at fastlægge serviceniveauet til at følge pligten til at betale, og det vil være u hensigtsmæssigt.

- Der er for anlægsudgifter til terminaler peget på en tilsvarende model, men denne vil heller ikke være hensigtsmæssig. Det ville fx have betydet, at stort set alle kommuner i Nordjylland skulle have været med til at finansiere den nye busterminal i Aalborg, og for den sags skyld også kommuner uden for den nordjyske region, fordi der kommer fjernrejsende.

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder
- Liste over lovforslag som forvaltningen for Teknik- og Miljøområdet har forholdt sig til
- Kommentarer på Miljøministeriets område
- Kommentarer på Fødevarerministeriets område
- Kommentarer på Trafikministeriets område.

* *På Udvalget for Teknik og Miljø møde den 21. december 2004 blev følgende besluttet:*

Udvalget tiltrådte forvaltningens kommentarer til lovforslagene. Sagen fremsendes til drøftelse i Økonomiudvalget og Amtsrådet.

Niels Kristian Kirketerp og Inger Støtt deltog ikke i udvalgets behandling af sagen.

naboernes ønsker om tilgængelighed. De fleste amtsveje men kun få kommuneveje er pålagt varige adgangsbegrænsninger. Amtsvejenes adgangsbegrænsninger er under konstant pres fra lokale interesser i forbindelse med virksomheders lokaliseringssønsker eller udlæg af nye boligområder. Det anbefales at loven sikrer fastholdelse af en høj standard for hele eller dele af det nedklassificerede vejnet, eksempelvis de rutenummererede veje og de veje, som krydser de kommende kommunegrænser.

Det fremgår ikke af de fremlagte lovændringer hvilken myndighed, der fremover skal varetage nettet af nationale og regionale, rekreative cykelruter. Det anbefales at dette spørgsmål afklares gennem loven.

2. Lov om kystbeskyttelse

Ændringer:

Lovforslaget indebærer en yderligere opsplitning af den i dag komplicerede myndighedsudøvelse i sager vedr. kystbeskyttelse. En sag efter kystbeskyttelseslovens § 1 skal fremover behandles af 3 instanser (Kystdirektoratet, Skov- og Naturstyrelsen og kommunen) mod tidligere 2 instanser.

De danske kyster er en værdifuld ressource, hvor beskyttelses- og benyttelsesinteresserne til stadighed må afvejes overfor hinanden. Amterne har gennem regionplanlægningen hidtil gennemført en sammenhængende planlægning, dækkende bl.a. behovet for kystbeskyttelse. Efter lovforslaget overføres og opsplittes denne planlægning til de enkelte kommuner.

Kommentarer og anbefalinger:

Denne opsplitning vil svække helheden i opgaveløsningen. Den logiske konsekvens må følgelig være, at en statslig landsplanlægning overtager styringen af den kommunale planlægning på området. Det anbefales at der tages initiativ til at sikre at opgaverne på dette område fremover løses helhedsorienteret og med så få instanser involveret i sagsbehandlingen som muligt.

13. december 2004

Kommentarer på Miljøministeriets område

1. Lov om planlægning

Ændringer:

Det nuværende system er et rammestyringssystem, hvor landets overordnede planlægning udformes i 14 regionplaner. Statens planpolitik konkretiseres decentralt af de folkevalgte amtsråd i regionplaner, som angiver rammerne for den kommunale planlægning. Det nye plansystem flytter formelt regionplanopgaven fra 14 amter til ca. 100 kommuner. Samtidig styrkes den statslige styring af planlægningen gennem landsplanredegørelser, landsplandirektiver og øget anvendelse af statslig vejledning.

Lovforslaget indfører en ny plantype, den regionale udviklingsplan. Det er en slags strategiplan eller vision, der gennem dialog med virksomheder, uddannelsesinstitutioner, kommuner og Staten kan påvirke den overordnede udvikling i regionen. Det regionale niveau skal fungere på baggrund af legitimitet (accept blandt kommunerne) i stedet for som hidtil på grundlag af legalitet. Der arbejdes med partnerskaber og netværk i stedet for myndighed.

Kommentarer og anbefalinger:

En af den nuværende regionplans væsentligste opgaver er at udstikke rammer for den kommunale planlægning, baseret på Statens udmeldinger. Dermed har amtet en stærk koordinerende opgave, der varetages ved hjælp af bred faglig ekspertise og regionplanlægningen er funderet i et decentralt system med folkevalgt ledelse.

I det nye system er det amtslige demokratiske niveau fjernet og samarbejdet bliver mellem et folkevalgt niveau (kommunen) og et administrativt system (Staten). Den faglige ekspertise på amtsniveauet fjernes og fordeles mellem de ca. 100 kommuner og Staten. Dermed svækkes den regionale politiske og faglige koordinering afgørende og Staten vil nødvendigvis skulle regelstyre i langt højere grad end i det nuværende system. Loven i sin nuværende form vil medføre en svækkelse af det decentrale element i det danske plansystem og en styrkelse af statens rolle i et vist – endnu ikke kendt – omfang.

Det anbefales, at den regionale koordinering gøres betydeligt stærkere end forudsat i lovforslaget. Dette skal ske regionalt med dækkende faglig ekspertise og detaljeret lokalkendskab og vil hermed modvirke svækkelsen af det decentrale element i planlægningen

De kommende regioner bliver udtryk for nytænkning hvad angår politisk valgte organers rolle og funktion i Danmark. Denne nytænkning mangler imidlertid konsekvens hvad angår statens rolle inden for regional udvikling, da der ikke er krav om at staten skal skabe sammenhæng i egne initiativer med regionalt sigte. Det anbefales at indbygge mekanismer i loven, der kan sikre denne sammenhæng.

Det er en væsentlig styrke ved den nye plantype, at erhvervsudviklingen har en så betydelig rolle og skal ses i sammenhæng med natur og miljø, uddannelse, byudvikling osv. Men det vil være afgørende for den nye plantypes succes, at regionerne også kan levere det overblik over alle relevante forhold til brug i kommuneplanlægningen, i landsplanlægningen og i udarbejdelsen af den regionale udviklingsplan. Det er også afgørende at regionen medvirker til omsætning af ny viden og forskning fra universiteterne og fra EU-samarbejdet i regionen.

Regionerne må derfor sikres ressourcer til at fastholde og udvikle datagrundlaget for en videnbaseret regional udviklingsplan. Dette kræver ressourcer til at fastholde de nuværende amters indsigt og overblik, og øvrige myndigheder, som skal levere data og baggrundsmateriale til den

kvalitet mens kommunerne skal give tilladelse til spildevandsudledningen fra byer og virksomheder, hvilket vil kræve mere koordinering end i dag hvor amtet løser hele opgaven.

Med den ændrede Miljøbeskyttelseslov og de mange aktører vil administrationen på dette område blive vanskeligere og det anbefales at opgaverne samlet hos samme myndighed, enten regionerne eller Staten, alternativt at loven styrkes omkring kravene til koordinering mellem myndighederne,

Der vil altid opstå en konflikt mellem økonomiske interesser og hensynet til miljøet, når en myndighed har tilsynet med eller selv skal godkende egne anlæg. Det har derfor hidtil været en vigtig grundregel i Miljøbeskyttelsesloven, at tilsynet skal føres af en anden myndighed end den der ejer virksomheden. Det anbefales, at dette princip videreføres i den nye lov.

Fremover vil der kun være én klageinstans, Miljøklagenævnet. Imidlertid ændres loven også, så Staten ikke kan påklage kommunale afgørelser. Herved bliver der ingen anden offentlig myndighed der kan påklage kommunernes afgørelser, samtidigt med at der er lagt op til at kommunerne gives beføjelser til at godkende egne anlæg. Det anbefales, at loven ændres så Staten sikres klageadgang på kommunale afgørelser.

3. Lov om naturbeskyttelse

Ændringer:

Med lovforslaget flyttes den overvejende del af naturbeskyttelsesopgaverne ud på et stort antal kommuner, mens naturovervågning, sekretariatsbetjeningen af fredningsnævnene samt nogle myndighedsopgaver omkring kysterne overføres til staten.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne løser efter den gældende lovgivning langt den overvejende del af myndighedsopgaverne på naturbeskyttelseslovens område, hvorfor der har været sammenhæng mellem overvågning, analyse, planlægning, myndighedsudøvelse, indsats og drift. Nu opsplittes naturligt sammenhørende opgaver mellem de mange kommuner og Staten, hvilket betyder tab af synergieffekt i opgaveløsningen. Kvaliteten i opgaveløsningen vil forringes og ressourcebehovet til at løse opgaverne dermed øges.

Amternes geografiske størrelse har muliggjort opbygning af en betydelig faglig ekspertise, en viden der ofte besiddes af ganske få medarbejdere. Opsplitningen af opgaverne på naturområdet vil betyde at disse faglige miljøer opløses i mindre og organisatorisk adskilte enheder.

Opgaverne indenfor naturbeskyttelse består primært i at afveje beskyttelses- og benyttelsehensyn. Kommunernes naturlige erhvervsmæssige interesser kan vanskeliggøre denne afvejning og en opgavefordeling indenfor naturområdet med udgangspunkt i armslængdeprincippet ville være at foretrække.

Naturområderne i form af bl.a. fredede arealer, habitatområder, fuglebeskyttelsesområder vil i mange tilfælde blive gennemskåret af flere kommunegrænser. I Nordjylland vil nogle af de største fredninger og habitatområder blive omfattet af 2 – 3 kommuner. Lovforslaget vil medføre et stort koordineringsarbejde mellem kommunerne med henblik på at tilrettelægge en hensigtsmæssig indsats og pleje, et arbejde der i dag undgås fordi de geografisk større amter varetager opgaven.

Det anbefales derfor at hele administrationen af naturområdet revurderes og samles hos større enheder, helst hos regionerne der vil kunne bibringe administrationen lokalkendskab og regional politisk afvejning, alternativt hos statslige enheder der placeres regionalt.

Det anbefales at kortlægningsopgaven og indsatsplanlægningen ikke adskilles, og at opgaven varetages af en myndighed, hvor der er forudsætning for at skabe de nødvendige faglige miljøer.

Den enkelte grundvandsforekomst vil mange steder involvere flere kommuner, hvor den enkelte kommune ikke nødvendigvis har en lokal interesse i ressourcen. Indvindingen i den enkelte kommune har i flere tilfælde ikke lokale forbrugere men forsyner tilstødende kommuner eller kommuner i større afstand fra indvindingskommunen. Dette indebærer en mulighed for interessekonflikter når de sparsomme grundvandsressourcer skal fordeles til drikkevand. Det anbefales derfor, at grundvandsforekomster og de dertil knyttede ansøgninger forvaltes regionalt eller statsligt.

Jordforureningslovens grundvandsbeskyttende oprydning af fortidens synder skal for at være effektiv og resultere i mest miljø for de afsatte midler koordineres med den gebyrfinansierede grundvandsbeskyttende kortlægning og indsatsplanlægning. Opgaverne har hidtil været håndteret i amterne. Med den nye lov foreslås en spredning af opgaverne mellem Staten, regionerne og kommunerne. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed.

6. Lov om forurennet jord

Ændringer:

Ændringen af jordforureningsloven er i hovedtræk, at hovedparten af amternes opgaver overdrages til regionerne, men at enkelte områder overdrages til kommunerne (bortskaffelse og anvendelse af jord, godkendelse af byggeri mv. på forurenede ejendomme, påbud om undersøgelser) eller miljøministeren (pålæg til regionerne om undersøgelser og oprensning).

Kommentarer og anbefalinger:

Kommunalbestyrelserne tildeles kompetencen til at give tilladelser til at ændre anvendelse på forureningskortlagte arealer f.eks. fra erhverv til bolig. Denne ændring kan i mange tilfælde give problemer fordi den kolliderer med, at det er regionens ansvar at kortlægge og rense forurenede arealer. Det anbefales at opgaverne holdes samlet i regionen.

Kommunalbestyrelserne tildeles den samlede myndighedsrolle i forhold til bortskaffelse og anvendelse af jord. Med denne ændring sættes kommunerne i en dobbeltrolle. Kommunerne vil i mange tilfælde skulle give tilladelse efter Miljøbeskyttelsesloven til bortskaffelse og anvendelse af jord i sager, hvor kommunerne selv er bygherre eller har væsentlige lokalpolitiske og økonomiske interesser i et byggeprojekt. Det anbefales at loven imødegår en sådan interessekonflikter.

En konsekvens af lovforslaget er at grundvandsområdet fordeles på stat og kommuner mens jordforureningsområdet ligger hos regionerne - altså tre forskellige myndighedsniveauer. Efter jordforureningsloven skal indsatsplanlægningen overfor jord- og grundvandsforurening koordineres med indsatsplanlægningen på grundvandsområdet. Hidtil har dette ligget hos én administrativ myndighed. Det anbefales at grundvands- og jordforureningsopgaverne som udgangspunkt varetages af samme myndighed for at sikre koordinering og hindre dobbeltadministration.

6. Lov om råstoffer

Ændringer:

Ændringerne af råstofloven er i hovedtræk, at amternes kompetence på råstofområdet deles mellem regionerne og kommunerne, således at regionen kortlægger råstofforekomster og udarbejder

Det anbefales derfor at administration af de store vandløb samles hos myndigheder (regionerne eller Staten) der dækker over større geografiske områder end de kommende kommuner for at sikre den faglige opgaveløsning og minimere bureaukratiet.

9. Lov om havmiljø

Ændringer:

Efter gældende regler har amtet kompetencen til at meddele tilladelse til klappning af optaget havbundsmateriale fra havne, sejlrender m.v. og til at udarbejde beredskabsplan for strandrensning i tilfælde af forurening og til at forestå koordineringen af indsatsen i forbindelse med omfattende strandforureninger, der berører flere kommuner. Med lovforslaget deles kompetencen mellem kommunerne og staten, således kommunen får kompetencen inden for - og staten uden for 12 sømilegrænsen. Samordningen af de kommunale beredskabsplaner overføres til staten, medens den koordinerende indsats ved større forureninger overføres til kommunerne.

Kommentarer og anbefalinger:

Amterne har gennem mange års miljøovervågning det miljømæssige grundlag for at behandle ansøgninger om klappning. Den miljømæssige helhedsvurdering vil ikke kunne gennemføres af kommunerne, da overvågningsopgaven placeres hos staten. Antallet af ansøgninger vil for de fleste kommuner blive få og det vil ikke være muligt at opretholde den faglige ekspertise på området. Mange havne er kommunalt ejede eller støttede, hvilket giver interessekonflikter i sagsbehandlingen. Opdelingen af søterritoriet i kommunale "distrikter" er uhensigtsmæssig, da der er tale om et miljømæssigt sammenhængende system.

Det er ikke problematisk, at amternes beredskabsopgaver overgår til staten henholdsvis kommunerne.

Det anbefales at opgaven vedrørende klappning placeres hos den myndighed, der skal varetage overvågningsopgaverne.

13. december 2004

- Brev til alle amtsrådsmedlemmer fra Amtsrådsforeningen med resumé og kommentarer til lovkomplekset.

* **Sundhedsudvalget traf i mødet den 16. december 2004 følgende beslutning:**
Udvalget besluttede til Økonomiudvalget at videresende det udsendte notat om kommentering af lovkomplekset med bemærkninger om at særligt genoptræningsområdet bør beskrives meget nøje og at det forekommer uhensigtsmæssigt at sundhedsaftalen skal godkendes centralt.

mulighed for at indgå driftsoverenskomster med private institutioner m.v. er anført at hjemmelen i §75 stk 6 for indenrigs- og sundhedsministeren til at lade private sygehuse være omfattet af det frie sygehusvalg er anvendt til at bestemme at de selvejende hospicer som har modtaget støtte fra de på finansloven 2003 og 2004 afsatte hospicepuljer er omfattet af det frie sygehusvalg. Institutionen er dog ikke medtaget i den nugældende sygehuslovs § 5 stk 3 og heller ikke i denne lovs tilsvarende bestemmelse, §79 stk 2. Hjemmelen til at opkræve kommunal medfinansiering af hospicepladser i §233 henviser til §79 stk 2. I bemærkningerne til § 233 er imidlertid anført at hjemmelen til opkrævning af færdigbehandlingstakst hos kommunen knytter sig til om der er frit valg til den pågældende institution.

Der er brug for en klarere hjemmel til at også betaling for ophold på institutioner som Kamillianergården kan kræves medfinansieret af kommunerne.

(Vedr. takster i den forbindelse henvises til senere kommentar vedr. § 233 om betaling for færdigbehandlede patienter.)

Der er d. 17. november 2004 fremsat et lovforslag om ændring af sygehusloven vedrørende driftsoverenskomster med hospicer. Det foreslås at dette lovforslag indarbejdes i forslaget til Sundhedslov.

Forebyggelse og sundhedsfremme (§119)

Lovforslaget lægger klart op til at kommunerne skal varetage ansvaret på dette område. Dog står der i § 119 stk 3 at regionen tilbyder rådgivning mv. i forhold til kommunernes indsats. I bemærkningerne uddybes dette og der nævnes en række områder som begrunder eller giver hjemmel til en fortsættelse af en stor del af den igangværende og hidtil højt prioriterede amtslige indsats på sundhedsfremmeområdet (sygehusenes indsats, praksissektoren, samarbejdet med kommunerne, de mange koordinerings- og udviklingsprojekter om røg, motion mv.) Det umiddelbart største problem i forhold til de nuværende aktiviteter er at der tilsyneladende ikke vil blive mulighed for at regionerne kan være medfinansierende på disse områder i aftalerne med kommunerne – samtidig med at kommunerne formentlig ikke vil få tilført økonomi til erstatning for dette.

Det bemærkes at forebyggelsestilbud til gravide ifølge forskellige bestemmelser i lovforslaget er en regionsopgave.

Tandplejeområdet (§§137 og 160)

Ansvaret for koordineringen på tandplejeområdet (praktiserende tandlæger, kommunal børnetandpleje og specialtandpleje) er placeret i §137 under afsnittet om kommunal tandpleje. Efter bestemmelsen er ansvaret placeret hos kommunalbestyrelsen og regionsrådet. Samtidig fastholdes i § 160 at regionsrådet har ansvaret for koordinering af specifikt regionspecialtandplejen. Det er efter ændringen ikke længere muligt at definere ansvaret for koordineringen præcist, herunder placering af udgifter til sekretariatsbistand. Det må formodes at disse forhold bliver klargjort af ministeriet i henhold til bemyndigelsen i §137 stk 2.

(Ændringer i forhold til den nuværende amtstandpleje, som i dag hører under amtets socialområde vil blive kommenteret af socialområdet.)

Det bør præciseres om regionerne har en koordinerende funktion i forbindelse med integration af de private sygehuses beredskab i regionens øvrige beredskab.
(Se i øvrigt kommentarer til beredskabsloven nedenfor)

Finansiering af ydelser i praksissektoren (§228)

Det bemærkes at det foreslåede kan forventes at medføre betydelige administrative opgaver.

Kommunal betaling for færdigbehandlede patienter (§233)

De nugældende betalingstakster er videreført, således at taksten for personer under 67 år kun er 50 % af taksten for over 67-årige. Oprindeligt blev taksten differentieret på grund af kommunernes omkostninger ved kommunal pleje for ældre med et omfattende plejebehov.

Det bør nærmere undersøges om præmisserne for denne sondring bortfalder med strukturreformen og i bekræftende fald bør den høje takst gælde for alle. Bestemmelsen omfatter også kommunal medfinansiering af hospiceophold, hvor differentieringen ligeledes synes ulogisk.

Aktivitetsafhængigt tilskud til regionernes sygehusvæsen (§237)

Strukturreformen betyder at en større del af regionernes økonomi kommer til at afhænge af DRG-taksterne idet den aktivitetsafhængige pulje øges og der introduceres kommunal medfinansiering på sygehusbehandling.

I lyset heraf bør det overvejes at revurdere grundlaget for hvilke omkostningselementer der medregnes i taksterne. Eksempelvis indgår udgifter til forskning/udvikling, udgifter til anlæg, til leasing og diverse fællesudgifter ikke i taksterne. Det foreslås at der sker en tilretning således at der ikke opretholdes separate takster for lands- og landsdelssygehuse ved siden af den almindelige DRG-takst for basispatienter. Da den aktivitetsbestemte statsfinansiering kommer til at spille en større rolle i finansieringen af regionerne bør der ske en principiel gennemgang af de tekniske principper der i dag indgår i beregningen af baseline med tilhørende kriterier, idet disse ikke forekommer tilstrækkeligt "robuste".

Lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet

Klage over administrative afgørelser efter sundhedsloven (§§ 6-11)

Der er foreslået en materiel ændring idet Patientklagenævnet afløser Den Sociale Ankestyrelse som klageinstans for disse afgørelser (§7). Der er ifølge bemærkningerne ikke tilsigtet nogen ændringer i omfanget af det der kan klages over. Det har hidtil for sygehuslovens vedkommende været noget uklart formuleret og det er det også i lovforslaget (§7nr. 2). Det foreslås at lejligheden benyttes til at præcisere dækningsområdet for klageadgangen.

1 Kommentarer til lovforslag til gennemførelse af strukturreformen på Social- og Psykiatriudvalgets område.

Resumé:

Lovforslagene til gennemførelse af regeringens aftale om en strukturreform med Dansk Folkeparti fra juni 2004 er sendt i ekstern høring. I den forbindelse bidrager Nordjyllands Amt til Amtsrådsforeningens høringssvar.

Beskrivelse:

Den 1. december 2004 sendte regeringen lovforslagene til gennemførelse af strukturreformen i høring hos blandt andet Amtsrådsforeningen. I alt er der tale om 46 forslag af et omfang på ca. 2.700 sider.

Høringsfristen er sat til den 7. januar 2005, hvorefter lovforslagene fremsættes for Folketinget den 26. januar 2005.

Nordjyllands Amt har lagt sig fast på en procedure, hvorefter lovforslag af relevans for amtet kommenteres af de berørte områder med den nødvendige koordinering mellem områder, hvor der måtte være overlap.

Høringssvarene behandles politisk i de respektive udvalg i løbet af december 2004. Derefter går de sammen med høringssvar inden for økonomiudvalgets område til behandling i økonomiudvalget og endelig til behandling i amtsrådet. Begge disse møder er fastsat til at finde sted den 3. januar 2005.

I forhold til Amtsrådsforeningens arbejde med udarbejdelse af de endelige høringssvar, vil der løbende ske en oversendelse af amtets bidrag med forbehold for de ændringer, som måtte forekomme som følge af den politiske behandling.

Amtsrådsforeningen afholder et endeligt koordinerende møde den 4. januar 2005.

Af hensyn til lovforslagenes omfang er de ikke i deres helhed udsendt som bilag. Lovforslagene er tilgængelige på amtets hjemmeside (www.nja.dk) under "strukturnyt", på Amtsrådsforeningens hjemmeside (www.arf.dk) under punktet "strukturreform" eller på Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside (www.im.dk).

Indstilling:

Det indstilles:

- at Social- og Psykiatriudvalget drøfter forvaltningens kommentarer til lovforslagene, og
- at udvalget videresender sagen med eventuelle bemærkninger til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på social- og psykiatriudvalgets område har forholdt sig til.

Notat vedrørende lovforslag til udmøntningen af kommunalreformen på Socialministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til Lov om social service
- Forslag til Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område
- Forslag til Lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v.

Forslag til lov om social service

Lovforslaget er et led i udmøntningen af regeringens aftale fra juni 2004 med Dansk Folkeparti vedrørende det sociale område.

Ifølge aftalen samles alle myndighedsopgaver på og finansieringen af socialområdet i kommunerne. Kommunerne får ligeledes ansvaret for at sikre at der er sociale tilbud til egne borgere.

Regionerne skal efter aftalen have ansvaret for "at videreføre og udvikle tilbud, som kommunen ikke på faglig bæredygtig måde selv kan tilvejebringe." Regionerne skal således have "den forsynings- og udviklingspligt, der følger af, at regionerne som udgangspunkt driver alle de nuværende amtslige institutioner, som ligger i regionen", bortset fra institutioner for børn og unge med sociale eller adfærdsmæssige problemer.

Kommunerne kan vælge selv at drive tilbuddene.

Lovforslaget indeholder mange bemyndigelser til ministeren til at fastsætte nærmere regler. Det er derfor vanskeligt ud fra lovforslaget, som det foreligger at vurdere de fulde konsekvenser, som lovforslaget vil have for regionerne.

Regionernes opgaver og ansvar

De bestemmelser i forslaget til lov om social service, som fastlægger regionens ansvar og forpligtelser fremgår af §§ 5, 6 med bemærkninger, samt bemærkningerne til § 173 og afsnit i de almindelige bemærkninger.

Regionernes forsyningsansvar og -forpligtelse og finansiering fra kommunerne er i alle tilfælde betinget af en kommunal godkendelse/bestilling i form af en årlig rammeaftale.

Der er således ikke i lovforslaget taget højde for, hvorledes behov der opstår akut eller i løbet af året og som kommunerne ikke har kunnet forudse, skal kunne dækkes i regionalt regi. Regionerne kan ikke drive tilbud, som ikke er forudsat i aftalen.

Nordjyllands Amt er bekymret for den fortsatte eksistens og udvikling af "den brede vifte af tilbud". Den samlede forsyningsikkerhed vil således hvile på kommunal forudseenhed ved indgåelsen af rammeaftalen for det kommende år.

Brugerne vil være afhængige af, at kommunerne kender deres borgeres fremtidige behov, og kender kommunens samlede behov for volumen. Nordjyllands Amt ser en stor risiko for, at de nordjyske brugere vil komme til opleve forringelser i form af afspecialisering og bortfald af specialtilbud samt en begrænsning i deres adgang til specialtilbud.

Finansiering

Der er intet beskrevet i lovforslagets tekst om den fremtidige finansiering af regionernes opgaver på socialområdet, men af bemærkningerne fremgår det, at driften af regionale tilbud finansieres hovedsagelig ved kommunal takstbetaling, herunder bl.a. at taksterne skal rumme en række udgifter, der ikke har sammenhæng med den konkrete ydelse.

Disse økonomiske vilkår udgør en reel risiko for, at de regionale specialiserede tilbud vil undermineres, bl.a. fordi prisen bliver højere end i dag, og kommunerne derfor har incitament til at vælge andre og billigere tilbud. Her har det også betydning, at regionerne kun får takstbetaling efter kommunernes faktiske anvendelse af pladserne. Tomplads-udgifter ud over det budgetterede må overvælttes på næste års takst.

Det vil for så vidt angår finansieringen af de regionale tilbud være afgørende, at der i loven tages højde for de særlige forpligtelser regionerne har i form af udviklings- og forsyningspligten således at det sikres, at regionen får lige konkurrencevilkår i forhold til f.eks. private udbydere.

Der er i lovforslaget og bemærkningerne en række regionale opgaver, der ikke er forudsat finansieret gennem taksten. For disse udgifter er det angivet i bemærkningerne, at de foreslås finansieret som en generel del af den regionale administration. Det fremgår dog ikke hvordan. Det er i bemærkninger beskrevet som udgifter til:

- bearbejdning af kommunernes redegørelser, udarbejdelse af forslag til ramme aftale samt opfølgning af rammeaftalen
- koordinering af lands- og landsdelsdækkende institutioner
- udarbejdelse af udviklingsplaner for meget store institutioner

Udover ovennævnte, er der en række opgaver, hvortil der ikke er beskrevet en finansiering af regionens udgifter til varetagelse af opgaven, hverken i forslag til lov om social service eller i forslag til lov om regionernes finansiering. Disse udgifter har ikke direkte tilknytning til taksten, og opgaverne er ikke pålagt private udbydere. Det omfatter f.eks. opgaver som:

- tilsyn med egne institutioner
- magtanvendelsesindberetninger
- tilpasning og udvikling af kapacitet og nye tilbud
- indberetninger til tilbudsportal
- administration af ventelister
- indgåelse af aftale med private udbydere af boformer, institutioner og andre regionsråd.
- tilsyn med de boformer, institutioner og tilbud, som indgår i regionens forsyning (dette må forstås som tilbud udover regionens egne tilbud)
- deltagelse i udviklingsråd, herunder udarbejdelse af årlig redegørelse.

Endelig er der spørgsmålet om evt. udgifter til politisk betjening på området.

Specialrådgivning

Ifølge lovforslaget etableres der en statslig videns- og specialrådgivningsfunktion.

Socialministeren fastsætter i en bekendtgørelse nærmere regler om funktionens virksomhed og organisering. Modellens konkrete udformning og finansiering har afgørende betydning både for den fortsatte bevarelse af viden og specialrådgivning i relation til de regionale tilbud.

retssikkerhed og administration på socialområdet hjemmel til at fortsætte samarbejdet regioner og brugere imellem både gennem samarbejdsorganer og omkring de enkelte tilbud.

Nordjyllands Amt finder det beklageligt, at der ikke ud fra lovgivningen også fremover er krav om, at brugerne får mulighed for indflydelse på tilrettelæggelsen og udviklingen af de regionale tilbud.

Der har på alle områder været en tradition for samarbejde med pårørende og brugere i de amtslige sociale tilbud. Det gælder f.eks. i forbindelse med udflytningen af særforsoget og senere i forbindelse med udarbejdelse Masterplan for handicapområdet og Masterplan for Psykiatrien. I flere af de socialpsykiatriske boformer og dagtilbud er der i disse år specielt fokus på at fremme beboernes/brugernes muligheder for indflydelse og medbestemmelse.

Der er udarbejdet politikker for samarbejdet/kontakten på de konkrete tilbud, og i alle boformer er der brugerråd og evt. pårørenderåd. I Psykiatrien er der endvidere på tværs af de amtslige socialpsykiatriske tilbud i samarbejde med SIND etableret et overordnet brugerråd.

Specielt for brugere med mangeårige ophold på de regionale tilbud, findes lovforslaget at være en forringelse af deres og de pårørendes muligheder for inddragelse og medindflydelse på beslutninger i dagligdagen og udviklingen af tilbudene.

Omsorg og magtanvendelse

I den gældende lov om social service er der for kommuner og amter fastsat en omsorgspligt, som ifølge socialministeriets vejledning er grundlaget for at yde den nødvendige pleje, omsorg og socialpædagogiske indsats overfor personer, der mangler forståelse for hvad et samtykke indebærer. Mange af brugerne i de nuværende amtslige og de kommende regionale tilbud ligger indenfor denne målgruppebeskrivelse.

I det fremsatte lovforslag er bestemmelsen i princippet videreført, men kun i forhold til kommunalbestyrelsen. Af bemærkningerne fremgår, denne ændringen skyldes, at opgaven nu alene er kommunalbestyrelsens som konsekvens af strukturaftalen.

Det er vanskeligt at se, hvorledes kommunerne i de konkrete situationer, som omsorgspligten omhandler, kan træffe de nødvendige beslutninger om brugere af regionale tilbud.

Ifølge lovforslaget får kommunerne som myndighedsansvarlig tillagt kompetencen til at træffe afgørelse om magtanvendelse. Dette giver særlige problemer i forhold til reglen vedrørende fastholdelse/føre til andet opholdsrum. Denne regel anvendes ved akutte opståede situationer, og der kan ikke træffes afgørelse gældende for en periode. Dette betyder at reglen ikke kan finde anvendelse i de regionale tilbud. Dette er problematisk i forhold til de regionale tilbud, der rummer den absolutte kerne af boformer mv, hvor magtanvendelse typisk kommer på tale. Kommunerne kan alene delegerer kompetencen til at træffe afgørelse til kommunale medarbejdere. Problematikken er allerede nu kendt for de private botilbud samt for selvejende institutioner.

Magtanvendelsesindberetninger skal sendes til regionen, for de magtanvendelser finder sted på regionale tilbud. Regionen må herefter, som nu, skulle underrette de pårørende/værger om magtanvendelsen, da disse personer skal vurdere hvorvidt de ønsker at påklage afgørelsen vedrørende anvendelsen af magt. Hvilken myndighed skal behandle en evt. klagesag, herunder foretage remonstration m.v. forud for oversendelsen til det sociale nævn?

Forslag til ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Som konsekvens af at det fremover er kommunerne der varetager myndighedsopgaver i forhold til borgerne udgår "amtskommunen" af en række bestemmelser.

Desuden ophæves bestemmelsen om amtslige brugerråd og hermed forsvinder det forum hvor brugerorganisationer og brugere af de amtslige tilbud og amtet hidtil har haft mulighed for at drøfte udviklingen af tilbud mv. indenfor det amtslige forsyningsområde. Jf. i øvrigt bemærkningerne ovenfor.

Der nedsættes i stedet et handicapråd i hver kommune, som kan rådgive kommunalbestyrelsen i generelle lokalpolitiske spørgsmål, som har betydning for personer med betydeligt og varig nedsat funktionsevne.

Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger mv.

Etablering og drift af almene boliger

Med hensyn til etablering af nye boliger til målgruppen af personer med betydelig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsevne, vil det ifølge aftalen fremover alene være kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom.

De eksisterende amtskommunale boliger til målgruppen skal overføres til regionerne pr. 1. januar 2007. Eksisterende boliger er i den sammenhæng alle boliger med støttetilsagn, uanset at opførelsen ikke er påbegyndt den 1. januar 2007.

Det må formodes, at kommunerne fremover selv vil bygge og drive almene boliger til målgruppen hvis alle - eller hovedparten af personerne - kommer fra egen kommune. Derfor vil det formentligt kun være relevant for kommunalbestyrelsen at lade regionen bygge og drive boliger til målgruppen i de tilfælde, hvor personkredsen kommer fra en bred vifte af kommuner.

Problemet med lovforslaget er, at den pågældende kommunalbestyrelse, der beslutter at overlade etableringen og driften af boligerne til Regionsrådet, skal betale grundkapitallånet på 7 pct. af ældreboligernes anskaffelsessum til Regionsrådet. Der er således indbygget en konflikt i loven, idet kommunen således "straffes" for at lade regionen drive almene boliger i sit område til gavn for alle regionens kommuner.

Lovforslaget tager således ikke højde for, at øvrige kommuner i regionen kan have en interesse i etablering af nye almene boliger. Forslaget kan på den måde virke hæmmende for processen med omdannelse af utidssvarende regionale botilbud til tidssvarende almene boliger. Problemstillingen vil specielt gøre sig gældende ifht. De mest specialiserede tilbud med et stort optageområde i regionen. Samtidig er der risiko for, at der kun vanskeligt kan udvikles og etableres specialiserede tilbud i regi af lov om almene boliger.

Anvisningsret til regionalt drevne almene boliger

Lovforslaget indebærer, at kommunerne får anvisningsretten til og tilsynet med de af regionerne drevne almene boliger.

Notat vedrørende dele af lovforslag til udmøntning af kommunalreformen på Beskæftigelsesministeriets område.

Notatet omfatter:

- Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats (vedrørende revalidering)

Forslag til lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats

Som en følge af kommunalreformen, hvor amtskommunerne nedlægges, overtager kommunerne 1. januar 2007 forpligtelsen til at tilvejebringe tilbud til den specialiserede revalideringsindsats. De nuværende amtskommunale revalideringstilbud overgår således den 1. januar 2007 til beliggenhedskommunen.

ansvaret for de psykiatriske tilbud fremover være placeret på to myndighedsniveauer. Myndighedsopdelingen af de psykiatriske tilbud skaber nogle helt særlige problemstillinger både for Psykiatrien generelt og for Nordjyllands Amt specifikt.

Det vurderes, at den sammenhæng, der i dag er skabt mellem de socialpsykiatriske og sygehuspsykiatriske tilbud i høj grad er truet med de fremlagte lovforslag om, at opdele ansvaret for tilbud til de svageste sindslidende mellem to myndigheder (kommune/Region). Det vurderes, at lovforslaget vil få mærkbare konsekvenser for sindslidende og pårørende, og at der er særlige problemstillinger på følgende områder:

a) Stigning i antallet af genindlæggelser

Sammenhæng mellem behandlingstilbud og socialtilbud er for især sindslidende med længerevarende sygdomsforløb ofte afgørende for, at behandlingsresultaterne kan opretholdes. Dette gælder særligt svage sindslidende (eksempelvis patienter med dobbeltdiagnoser), der ofte er meget behandlingskrævende samtidig med, at gruppen socialt er meget tung.

Manglende sammenhæng mellem behandlings- og socialtilbud kan således medføre, at situationen forværres for svage og behandlingskrævende sindslidende med mange genindlæggelser til følge.

b) Stigning i antallet af længerevarende indlæggelsesforløb og antallet af færdigbehandlede patienter

I Nordjyllands Amt har der, i tråd med udviklingen på landsplan, i løbet af de seneste år været arbejdet aktivt på at undgå unødvendigt lange indlæggelsesforløb, herunder at færdigbehandlede patienter hurtigst muligt udskrives til relevante socialpsykiatriske tilbud. Med forslaget om at sektoropdele ansvaret for de sindslidende, vil der være en økonomisk motivation for kommunerne i at opretholde indlæggelsestiden for de svageste sindslidende, herunder færdigbehandlede patienter, idet døgn taksten for et specialiseret botilbud fremover vil være en del højere end døgn taksten for en sygehusindlæggelse. Eksempelvis skal kommunerne i henhold til bemærkningerne i sundhedslovens § 232 betale 60 % af sengedagstaksten (2.747 kr. i 2004 pris- og lønniveau), dog maksimalt 6.000 kr. for sygehusindlæggelse af en sindslidende. Maksimumbetalingen er således nået i løbet af 4 dage. Døgnbetalingen for en færdigbehandlet patient under 67 år udgør 671 kr., jf. Forslag til Lov om regionernes finansiering.

Kommunernes økonomiske motivation for at modtage færdigbehandlede patienter forventes således at dale væsentligt i forhold til i dag, hvor kommunerne alene skal finansiere grundtaksten for ophold i socialpsykiatriske botilbud. Fremover skal kommunerne finansiere udgifterne ved døgnophold fuldt ud.

Hvis kommunerne fremover skal være medfinansierende på den psykiatriske behandlingsaktivitet i regionen er det vigtigt, at der er så høje takster for betaling af færdigbehandlede patienter på sengeafsnittene, at kommunernes incitament til at lade patienter vente på specialiserede sociale tilbud forsvinder.

c) Forringelse af tilbud til psykisk syge børn og unge

Der har igennem de seneste år været særlig fokus på at skabe sammenhæng i tilbud til børn og unge på tværs af sektorer med formålet at styrke indsatsen overfor psykisk syge børn og unge,

Psykiatrien i Nordjyllands Amt kan pege på følgende funktioner, som i dag varetages af behandlingspsykiatrien, men som fremover forventes at være vanskelige i videreføre:

- Psyk-Info
- Team børn af psykisk syge
- Koordinerende funktion på demensområdet (mellem praktiserende læger, primærkommuner, somatikken og Psykiatrien)
- Pårønderarbejde/psykoedukation
- Bryd Isolationen (samarbejdsprojekt vedrørende undervisning til sindslidende mellem SIND, amtets specialundervisning og Psykiatrien)

e) Præcisering af indholdet i den behandlende psykiatri med særlig fokus på distriktpspsykiatri

Der bør i lovforslaget være en afklaring af begrebet "behandlende psykiatri", herunder at det er vigtigt med en præcisering af distriktpspsykiatriens fremtidige organisering. Det anbefales, at det i lovforslaget præciseres, at der vedrørende den behandlende psykiatri ikke er ændringer i forhold til amternes nuværende opgaver, og at den behandlende psykiatri således omfatter stationær og ambulat behandling, distriktpspsykiatri, opsøgende psykoseteams og andre udgående teams, konsulentbistand til kommuner og regionale institutioner samt informationsarbejde i forhold til patienter og pårørende.

I Nordjyllands Amt anvendes op til 50 % af ressourcerne i distriktpspsykiatrien på ikke direkte patientrelaterede aktiviteter eksempelvis konsulentbistand til praktiserende læger og kommuner, forebyggelse og oplysningsaktiviteter. Det er således vigtigt, at der i lovforslaget fastlægges finansiering af samtlige også ikke direkte patientrelaterede distriktpspsykiatriske opgaver.

f) Indgåelse af sundhedsaftaler

Det vurderes generelt at være en styrke for det fremtidige samarbejde mellem kommuner og region, at der skal udarbejdes lovpligtige regionale sundhedsaftaler med formålet at sikre sammenhæng mellem behandling, forebyggelse og pleje samt indgå aftaler om den sociale indsats for mennesker med sindslidelser.

Det bemærkes, at Regionsrådet, i henhold til bemærkningerne til lovforslaget, skal fremsende de indgåede sundhedsaftaler til godkendelse i Sundhedsstyrelsen, således at der også på dette område lægges op til, at der fremover skal være en øget central/statslig styring af sundhedsområdet.

Det vurderes at være hensigtsmæssigt, at der sker en konkret samordning mellem Sundhedsaftalerne og de lovpligtige rammeaftaler, der skal udarbejdes mellem kommuner og Region på det sociale område med formålet at skabe en øget sammenhæng i indsatsen for sindslidende og pårørende.

Som tidligere nævnt har Psykiatrien i Nordjyllands Amt siden 2001 indgået samarbejdsaftaler med alle kommuner i amtet. Samarbejdsaftalerne vedrører både sygehuspsykiatri og socialpsykiatri, og processen og indholdet i samarbejdsaftalerne vurderes at ligge tæt op af de Sundhedsaftaler og rammeaftaler, der skal indgås, når kommunalreformen træder i kræft. Dog vil der være behov for at de kommende aftaler er mere præcise, konkrete og økonomisk og socialfagligt velbeskrevet og af bindende karakter.

For så vidt angår den lægelige behandling af stofmisbrugere med euforiserende stoffer (substitutionsbehandlingen – typisk metadonbehandling) fremgår det af § 142 i forslag til Sundhedsloven, at dette fremover bliver et kommunalt ansvar. Også her fremgår, at regionerne yder faglig bistand og rådgivning uden at det ses, hvorledes denne skal finansieres.

Et vægtigt argument for at placere ansvaret for substitutionsbehandlingen i amterne i 1996 og fratage de praktiserende læger retten til at ordinere metadon til stofmisbrugere var ønsket om at kunne kontrollere ordinationen, udleveringen og indtagelsen af metadon. Denne problemstilling ses ikke behandlet i det foreliggende lovforslag. De ulemper og gener for andre mennesker, der kunne være forbundet med at udlevere metadonen fx på apotekerne og som forsøgtes reduceret ved et amtsligt ansvar for den lægelige behandling ses heller ikke at være behandlet.

Forslag til Sundhedsloven vedrørende specialiseret tandplejetilbud

Nugældende tandplejelov § 6 a pålægger amterne at drive et samlet tandplejetilbud til udviklingshæmmede, sindssyge m.v., som ikke kan modtage/eller kun i begrænset omfang kan modtage tandplejetilbud i kommunerne og hos praktiserende tandlæger. Amternes forpligtigelse på området, blev indsat ved en lovændring med virkning pr. 1. januar 2002. Begrundelsen for § 6 a er, at den persongruppe som omfattes af reglen, har så særligt et tandplejebehov, at tilbudet bør gives som et samlet tilbud bestående af en opsøgende forebyggende, behandlende og vidensopsamlende enhed, betjent af tandplejepersonale med særlig indsigt/kendskab til den omhandlende persongruppe.

Amternes forpligtigelse til at tilbyde tandpleje til udviklingshæmmede, sindssyge m.v. overflyttes i det nye lovforslag til kommunerne. Kommunerne kan vælge at opfylde deres forsyningsansvar ved brug af egne klinikker, ved samarbejde med andre kommuner, regioner eller private klinikker.

Regionsrådet forpligtes til at stille de nødvendige behandlingspladser til rådighed for de kommuner i regionen, der ikke ønsker eller har mulighed for at løfte opgaver. Den regionale kapacitet på området, tilpasses på baggrund af årlige redegørelser fra kommunerne vedrørende behov og forventet forbrug af behandlingspladser.

Kommunerne kan således selv vælge at stå for hele behandlingen eller enkeltelementer af et behandlingsforløb. Eksempelvis kan kommunerne vælge udelukkende at ville henvise behandlinger, der kræver narkose.

Regionerne kan få problemer med den valgte model, da modellen kan betyde, at det vil blive vanskeligt for regionerne at fastholde den særlige tandplejefaglig bistand, da opretholdelse af dette særlige kendskab til brugergruppen, kræver et vist patientantal.

Modellen kan også betyde, at især vidensopsamlingen på området falder bort. Dette kan medføre forringelser på sigt for patientgruppen.

Bilag:

- Samlet liste over lovforslag sendt i høring den 1. december 2004 som led i gennemførelsen af strukturreformen opdelt efter ministerområder.
- Liste over lovforslag som forvaltningen på Undervisnings- og Kulturudvalgets område har forholdt sig til.
- Brev fra Amtsrådsforeningen til samtlige amtsrådsmedlemmer med en gennemgang af centrale områder, hvor der sker ændringer, de relevante lovforslag og umiddelbare problemer ved disse.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for kulturområdet.
- Bemærkninger vedrørende lovforslag gældende for Voksen- og Ungdomsuddannelserne.
- Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenundervisning (FVU-loven) og forskellig andre love.

* *Undervisnings- og Kulturudvalget traf på mødet den 22. december 2004 følgende beslutning:*

Undervisnings- og Kulturudvalget vedtog at videresende sagen til drøftelse i Økonomiudvalg og Amtsråd med følgende bemærkninger:

Udvalget finder generelt at der er mange forhold, som i lovforslagene ikke er tilstrækkelig klart formuleret til at give et ordentligt samlet overblik, blandt andet er der mange ministerbeføjelser, som skaber uklarhed.

Udvalget ønsker derudover særskilt at gøre opmærksom på følgende forhold vedrørende børnespecialundervisningen:

Det er vigtigt, at flest mulige børn og unge undervises i nærmiljøet og i bedste fald i regi af den almene folkeskole.

Større kommuner end i dag kan og bør derfor også løfte en større del af den vidtgående specialundervisning, som i dag er et amtligt ansvar, for eksempel de nuværende enkeltintegrerede elever, specialklasser mv.

Der gøres dog opmærksom på, at der vil være 1-2 % af børnene, som fortsat vil have brug for de højt specialiserede tilbud, der i dag varetages af primært de amtsslige specialskoler, som i følge lovforslaget overgår til beliggenhedskommunen. Bortset fra de allerstørste kommuner vil de nye og større kommuner ikke selv have den nødvendige, kritiske masse, hvorfor der vil skulle laves aftaler over kommunegrænser for at sikre det nødvendige elevgrundlag til de højtspecialiserede og omkostningstunge tilbud. ~~Blind~~ dog unge vil således enten blive undervist på kryds og tværs af kommunegrænser, hvilket ikke giver den entydige ansvarsplacering og gennemsigtighed, der er ønsket, eller der vil blive forsøgt etableret tilbud lokalt, men uden den nødvendige specialisering og høje faglighed. Specialskolerne foreslås derfor i udgangspunktet overført til regionerne.

Med foranstående udgangspunkt tilslutter udvalget sig forvaltningens udkast til høringssvar.

Signe Friis kunne ikke tilslutte sig høringssvaret, da det giver udtryk for en beklagelse over strukturreformen, ligesom Signe Friis ikke kunne tilslutte sig udvalgets bemærkninger vedrørende børnespecialundervisningen.

Den 14. december 2004

Bemærkninger vedrørende lovforslaget "Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om specialundervisning for voksne, lov om forberedende voksenuddannelse (FVU-loven) og forskellige andre love.

Teknologicentret er ikke nævnt blandt dem, der forbliver i regionen. Det må bero på en fejl. De 3 institutter (syns-, høre- og tale-) i Nordjyllands Amt er nævnt. Teknologicentret (der tager sig af særlige teknologiske kommunikationshjælpemidler til personer med væsentlig nedsat syns- og talefunktion) er en del af et kommunikationscenter i andre amter, men i Nordjyllands Amt er det en selvstændig institution. (bemærkninger til lovforslag, til § 2, s.31).

Med hensyn til finansieringen af institutterne – så gælder samme problematik som for de lands- og landsdelsdækkende institutioner, hvis de bliver rent takststyrede. En kombination med objektiv finansiering og takstbetaling vil i højere grad sikre borgernes behov for ydelser og tilbuddenes bæredygtighed.

Aalborgskolen, som en af de landsdelsdækkende institutioner der bliver i regionen, anføres fortsat som en skole der både har døve/hørehæmmede samt autister – selv om det er anført, autistområdet overføres til kommunerne (bemærkninger til lovforslag, til § 1, s. 24). Det må være Aalborgskolens døveskole, der bliver i regionen, mens autistafdelingen overføres til kommunerne.

Regionerne får ansvaret for udvikling og administration m.m., hvilket overhovedet ikke giver mening i forhold til det beløb på 2 mio. kr., der er anført afsat hertil. Hvis det er meningen, at disse opgaver skal finansieres over de kommunale takstindbetalinger, er det uklart, hvad de 2 mio. kr. så skal bruges til (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. s.22).

Angående kontaktudvalget er det uklart, hvem det består af, og hvad dets bemyndigelse er. Kan kontaktudvalget beslutte, at en institution, skal overgå fra en region til en kommune? Dette er vel endnu en ministerbemyndigelse, hvordan dette skal foregå (lovforslag kap. 6a, §7d, s.9).

Det foreslås, at det udviklingsråd der tænkes oprettet, både skal varetage det sociale område og specialundervisningsområdet og at bestemmelserne om rådene påtænkes indsat i Lov om Social Service. Det er væsentligt at fastholde, at der er forskel på et undervisningstilbud og et socialt tilbud, hvorfor specifikke undervisningsrelaterede spørgsmål bør drøftes ud fra en undervisningssammenhæng. (bemærkninger til lovforslag, alm. bem. afsnit 1).

Der er i lovforslaget lagt op til en lang række ministerbeføjelser, som ikke gør det muligt at afgive et høringsvar, da indholdet reelt er ukendt. Men den lange række af ministerbeføjelser gør at beslutningskompetencen kommer længere væk fra brugerne (anført mange steder).

Det skønnes at være uhensigtsmæssigt, at Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens afgørelse ikke kan påklages (31 § 7a, side 8).

I bemærkninger til lovforslaget side 24 er der nævnt forkert målgruppe og optageområde for Døvblindecentret. Der skal stå: Landsdækkende undervisnings- beskæftigelses- og botilbud til personer med medfødt døvblindhed.

Ligeledes er der fejl i Aalborgskolens landsdelsdækkende målgruppe. Her er målgruppen døve og hørehæmmede børn og voksne. Afdelingen for børn med autisme har p.t. udelukkende en amtsdækkende funktion.

Lovforslaget tager ikke stilling til, hvordan den meget specialiserede specialrådgivning på hele specialundervisningsområdet sikres også i en ændret struktur. Det vil være hensigtsmæssigt med en regional forankring af den mest specialiserede del af specialrådgivningen indenfor både børne- og voksenspecialundervisningen. Eller måske en forankring i VISO.

§ 1, pkt. 2: Amtsmusikudvalgene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte lokale musikudvalg. I forbindelse med indgåelse af regionale kulturaftaler kan Kulturministeren fravige denne bestemmelse.

Det kan synes vanskeligt at opnå den mindste "kritiske masse" for et tværgående forum til fremme og samordning af musiklivet i et område. Som følge af amtsmusikudvalgenes nedlæggelse vil Kunstrådet komme til at mangle den stedlige sagkundskab ved tildeling af statslige tilskud.

3. Forslag til lov om ændring af teaterloven:

§ 1, pkt. 6: Staten yder tilskud til de tre landsdelsscener i provinsen. Nærmere regler om landsdelsscenerne fastsættes af Kulturministeren.

Det vil være hensigtsmæssigt, hvis disse regler i videst muligt omfang sikrer, at landsdelsscenerne fortsat kan have den brede forankring og samarbejde med landsdelens øvrige kulturliv, erhvervsliv og uddannelses- og undervisningsinstitutioner.

§ 1, pkt. 19: Staten yder tilskud til formidling af teaterforestillinger til teatre og arrangører af teaterforestillinger. Tilskuddet skal anvendes til nedbringelse af billetprisen.

2. pkt. virker begrænsende. Formidling kan fremmes på mange andre måder end gennem nedsættelse af billetprisen.

4. Forslag til lov om ændring af museumsloven m. fl.

§ 1, nr. 6: Amtsmuseumsrådene afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt museumsråd.

Også her må udtrykkes skepsis i forhold til at finde et tværgående forum til fremme og samordning af museumsarbejdet i et område.

§ 1, nr. 9: De regionale faglige kulturmiljøråd afskaffes. I stedet kan en eller flere kommuner nedsætte et lokalt kulturmiljøråd.

Samme bemærkning som under §1, nr. 6.

Det vil på den måde være overordentlig vanskeligt at opretholde en regional decentral gymnasiestruktur. Et vel gennemtænkt taxameter vil kunne afhjælpe den potentielle skævhed. Ligeledes kan regionernes kompetence til at fordele eleverne mellem uddannelser afhjælpe dette. Imidlertid savnes der præcisering af, hvorledes kompetencen kan udmøntes og med hvilken styrke regionerne kan fordele eleverne. Ligeledes savnes klare retningslinier for hvilke konsekvenser det får for institutioner, der ikke helhjertet deltager i det forpligtende samarbejde.

Det er ikke tydeligt, hvordan balancen mellem den enkelte skoles suverænitet i selvejemodellen og regionernes koordinerende rolle ift. udviklingsplan, forpligtende samarbejde og fordeling af elever kan opnås.

Der synes umiddelbart på det foreliggende grundlags uklare kompetencebeskrivelse at være en indbygget modsætning mellem at være en selvstændig skole med eget ansvar for skolens økonomi og samtidig være tvunget ind i et forpligtende samarbejde, der i og med fordelingen af elever kan få væsentlig indflydelse på selv samme skoles økonomi.

§6, nr.16 (§22b, stk. 2):

Såvel regioner som kommuner samt private virksomheder ansætter og praktikuddanner elever i social- og sundhedsuddannelserne. Det er uhensigtsmæssigt, at regionerne som aftagere og som praktiksteder ikke er tiltænkt indflydelse på dimensioneringen af de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser.

§11, nr. 3 (§4, stk. 1):

Der forekommer en lapsus af teknisk karakter i dette afsnit – i form af ”amtskommunen” og ”Amtsrådet”. Vil den kompetence, der i afsnittet er tillagt Amtsrådet, i stedet tilfalde Regionsrådet?

§11, nr. 15 (§12, stk. 3):

Det fremgår af denne paragraf, at Voksenuddannelsescentrene skal være uafhængige. Der hersker usikkerhed om, hvorvidt kravet om uafhængighed i forhold til en lighedsbetragtning kun omfatter Voksenuddannelsescentrene og ikke de øvrige voksenuddannelsesinstitutioner. Det fremgår i øvrigt ikke, hvad voksenuddannelsescentrene skal være uafhængige af.

§11 "Kapitel 2 a Generelle bestemmelser" (§17d)

Det vækker som tidligere nævnt undren, at nogle institutioner er underlagt Forvaltningsloven og Offentlighedsloven og andre ikke er.

§12, stk. 4:

Valgperioden for siddende Fællesbestyrelser, uddannelsesråd og efteruddannelsesudvalg for de grundlæggende social- og sundhedsuddannelser udløber ultimo 2005. Er tanken, at de nuværende bestyrelser, råd og udvalg skal blive siddende indtil udgangen af 2006 eller skal der være nyvalg?

§13:

Det skal bemærkes, at de tidligere amtslige institutioner ikke sidestilles med øvrige institutioner på området – hvad bygninger angår, idet bygninger forbliver statens ejendom. Institutionerne vil således ikke umiddelbart få dispositionsretten over dette aktiv.

VEJLEFJORD
NEUROREHABILITERING

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sundhedsafdelingen
Slotsholmsgade 10 – 12
1216 København K

2.s.kt. j. nr. 2004-1200-59

ZVB
Kopi Jans
(+HES)
Fra 2.5.
Kopi til IV, VN,
HBT, TØ

22. december 2004

Vejle fjord har modtaget udkast til forslag til Sundhedsloven, og jeg skal på vegne af Bestyrelsen hermed afgive følgende høringssvar.

For så vidt angår **Kapitel 17 §79** ønsker Vejle fjord benævnelsen Vejle fjord Neurorehabilitering for derved bedre at vise ydelsens art.

Vejle fjord finder det særdeles positivt, at det understreges at regionsrådet yder behandling på Vejle fjord (Neurorehabilitering) m.fl. og at der i den sammenhæng ikke henvises til særlige økonomiske rammer i kombination med frit valg. Vejle fjord finder, at der dermed er gjort op med den situation at nogle amters patienter i dag kan vente længe, fordi amtet udelukkende anvender de aktuelle frit valgs rammer – mens andre amter kombinerer såvel aktuelle frit valgs regler med kationer og dermed mindsker ventetiden for borgerne. Med denne tekst sikres det at en henvisning er en henvisning, og at borgerne indskrives efter behov og ikke økonomi.

Vejle fjord er naturligvis som hidtil indstillet på, at der i den sammenhæng skal forhandles drifts-overenskomst og at der fortsat er tilsyn med takster og indhold af behandlingstilbuddet.

For så vidt angår **Kapitel 19 §86** hæfter Vejle fjord sig positivt ved, at der i stk.1 fremgår, at der er frit valg til Vejle fjord (Neurorehabilitering) m.fl. uanset bopælsregionens behandlingstilbud og kriterier for sygehusbehandling i sit sygehusvæsen.

Denne formulering er i kombination med §79 stk.2's tekst borgerens sikkerhed for at kunne vælge frit og det løser det problem, at der er borgere, der netop har mødt beskeden om, at man ikke bruger henvisninger til f.eks. Vejle fjord.

Uddybning

Vi henviser til tidligere skrivelser fra Vejle fjord og til ministeriet, hvor vi senest i august 2004 bl.a. skrev;

Der er frit valg til specialsygehuset Vejle fjord – men amterne er ikke forpligtiget på det frie valg udover den i bekendtgørelsen økonomisk fastsatte ramme. Denne ramme er fastsat til 50 patienter årligt. Når henvisende instanser og borgere således kan læse i ministeriets frit valgs pjece, at der er frit valg til Vejle fjord Neurorehabilitering og der samtidig henvises til de nu ophævede regler om kationer til lands – og landsdelsafdelinger, så er der tale om en sandhed med visse modifikationer.

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-466

Sanatorievej 26 · DK-7140 Stouby

Tel. +45 76 82 33 33 · Fax +45 76 82 33 96

post@vejle fjord.dk · www.vejle fjordneurorehabilitering.dk

- 6 JAN. 2005

0 Akt nr. 25

HJERNESAGEN

LANDSFORENINGEN FOR APOPLEKSI- OG AFASIRAMTE

Kopi S. 2. S. 12/13
+ HES
Thomas

Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sundhedsafdelingen
Slotsholmsgade 10 - 12
1216 København K

Kløverprisvej 10 B, 2650 Hvidovre
Telefon 36 75 30 88, Fax 36 75 30 98
Giro 157 - 51 71
CVR-nr. 17 23 29 32
E-mail: admin@hjernesagen.dk
Hjemmeside: www.hjernesagen.dk

2.s.kt. j. nr. 2004-1200-59

22. december 2004

c.c. De Samvirkende Invalideorganisationer

Fra 2. S.
Kopi til HBT
IV
TJ
VN

Vedr. Udkast til forslag til Sundhedsloven.

HjerneSagen - Landsforeningen for Apopleksi- og Afasiramte har med tak modtaget ovennævnte udkast til høring. HjerneSagens kommentarer vil primært omfatte forhold af betydning for mennesker ramt af en blodprop eller blødning i hjernen - apopleksi.

Af de 10.000 - 12.000 danskere, som hvert år rammes af blodprop eller blødning i hjernen, lever mere end en tredjedel med alvorlige følgevirkninger. Der er tale om lammelser, sprogproblemer, adfærdsproblemer og forskellige kognitive forstyrrelser, som ændrer den hjerneskadedes liv for altid.

Ud over de store menneskelige omkostninger for de apopleksiramte familier, er der samfundsmæssigt set tale om en omkostningstung gruppe borgere. Apopleksi er aktuelt den dyreste sygdom i Danmark. Den samlede direkte omkostning er anslået til i alt 2,7 mia. kr. svarende til ca. 4 % af de samlede sundhedsudgifter. Når man sammenlægger sociale og sundhedsmæssige udgifter til sengedage førtidspensioner, plejehjemspladser, hjælpemidler m.v. vurderes den årlige udgift at runde 7 milliarder kroner.

Følgerne efter en hjerneskade er livslange handicap. Sættes der ind med den rette genoptræning hurtigt, kan følgevirkningerne mindskes. De ramte vil blive mere selvhjulpne og mindre afhængige af offentlig hjælp.

HjerneSagen skal derfor kraftigt opfordre til, at en sundhedsreform benyttes til at forbedre forebyggelse, behandling og genoptræning af de mange danskere, som hvert år pådrager sig skader på hjernen.

Den helt nødvendige og afgørende behandling og genoptræning har i alt for mange år været præget af forskelle i amternes tilbud og økonomi, og i deres engagement omkring at få oprettet apopleksiafsnit, trods Sundhedsstyrelsens kraftige anbefaling heraf.

HjerneSagen er bekymret for, at denne ulighed ikke mindskes, når kommunerne bliver økonomisk ansvarlige for genoptræningen. Det er af afgørende vigtighed, at det ikke bliver den enkelte kommunes til enhver tid fastsatte serviceniveau, der kommer til at sætte rammerne for tilbuddet om genoptræning på hjerneskadeområdet.

IM 1. Ø.kt. J.nr. 2005-2413-466
- 6 JAN. 2005

Antal bilag 0 Aktnr. 26

Vi vil nedenfor beskæftige os med områderne – brugerinddragelse, ret til behandling, ret til tolkebi-stand, genoptræning og genoptræningsplaner, frit valg og forebyggelse. Herudover foreslår vi indført en opfølgingsforpligtelse hos sygehusene.

Brugerinddragelse

Det er HjerneSagens generelle opfattelse, at der skal sikres mest mulig brugerinddragelse. Vi vil derfor foreslå, at brugerinddragelsen sikres ved at blive nævnt i § 2 som et selvstændigt punkt, og at brugerne i øvrigt er repræsenteret i diverse udvalg m.m. der nævnes i lovforslaget. HES

Ret til behandling – indførelse af en behandlingsgaranti

HjerneSagen finder, at enhver apopleksiramt borger skal sikres retten til at blive behandlet på et apopleksiafsnit. Tove

Videnskabelige undersøgelser har dokumenteret, at patienter med akut apopleksi har større chancer for at overleve og klarer sig bedre gennem forløbet, hvis de indlægges på et apopleksiafsnit frem for på en almindelig medicinsk afdeling. Dette skyldes at apopleksienheder er bemandet med særligt kyndige fagligt personale og at disse arbejder tværfagligt og er organiseret i et fast team omkring hver patient.

Det Nationale Indikatorprojekts seneste tal viser, at 20 – 25 % ikke indlægges på et apopleksiafsnit senest 2. indlæggelsesdøgn som anbefalet af Sundhedsstyrelsen. I stedet sker indlæggelse på en medicinsk afdeling, hvor man ikke får del i den optimale tværfaglige behandling og genoptræning.

HjerneSagen vil derfor endnu engang opfordre til, at der udstedes en behandlingsgaranti, således at alle apopleksiramte borgere sikres behandling på et apopleksiafsnit.

Retten til tolkebistand

HjerneSagen ønsker at henlede opmærksomheden på, at mennesker ramt af en hjerneskade kan erhverve sprog- og taleproblemer og forskellige kognitive følgevirkninger, der medfører kommunikationsvanskeligheder. Ofte er det den pårørende, der påtager sig denne hjælp, men da mennesker ramt af en hjerneskade ofte er i et langvarigt behandlings- og genoptræningsforløb, kan det være endog særdeles vanskeligt for den pårørende at være til stede under hele forløbet. Der kan i disse tilfælde være brug for hjælp fra en støtteperson med særligt kendskab til hjerneskadeområdet. Thomas

HjerneSagen skal derfor opfordre til, at der åbnes mulighed for at borgere ramt af en hjerneskade, kan få en eller anden form for støtte i de tilfælde, hvor vedkommende har kommunikationsvanskeligheder, og hvor der ikke er en pårørende, der kan hjælpe med kommunikationen.

Genoptræning og genoptræningsplaner

HjerneSagen finder, at der er et stort behov for, at begrebet genoptræning defineres i sundhedsloven. I dag betragtes genoptræning primært som en optræning af det fysiske funktionsniveau ved en fysioterapeut og evt. en ergoterapeut. Den form for optræning er givetvis tilstrækkelig for patienter som har gennemgået operationer af forskellig karakter. Men for hjerneskadede er der tale om et genoptræningsbehov som er langt mere komplekst. Den fysiske træning er væsentlig, men det er også vigtigt, at der tages fat om de skjulte handicap, som forhindrer mennesker i at fungere. HES

Genoptræning bør derfor defineres bredt indeholdende elementer som træning af muskler og led, sprog- og taletræning, træning i at kunne klare almindelige daglige gøremål og træning i at kunne fungere bedre mentalt, følelsesmæssigt og socialt.

HjerneSagen skal derfor opfordre til, at begrebet genoptræning defineres i sundhedsloven, og at definitionen dækker de ovennævnte elementer.

HjerneSagen skal udtrykke stor tilfredshed med, at sygehusenes forpligtigelse til at udfærdige genoptræningsplaner videreføres. Det forekommer dog uklart, om den nugældende bekendtgørelse, som angiver retningslinjer for indholdet af en genoptræningsplan også videreføres.

HjerneSagen skal anbefale, at de nuværende krav, der stilles til en genoptræningsplan, videreføres, og at der som nævnt indskrives en bred definition af begrebet genoptræning, hvilket skal afspejles i genoptræningsplanen.

Selvom forpligtigelsen til at udfærdige genoptræningsplaner nu har været lovhjemlet siden juli 2001, har mange sygehuse forsat problemer med at opfylde kravene, hvilket HjerneSagen finder helt uacceptabelt.

Frit sygehusvalg

Behovet for genoptræning er forskellig fra patient til patient, afhængig af skadens omfang og placering i hjemmen. De let til moderat skadede med særlige kognitive vanskeligheder kan vælge optræningstilbud på Vejlefjord (døgntilbud) og på Center for Hjerneskade (dagtilbud) efter reglen om frit sygehusvalg. Tone

Men for de svært skadede er der ingen valgmuligheder. Rehabiliteringscenter Kurhus i Dianalund og Hammel Neurocenter har kapacitet til at optræne mennesker med svære skader. Ophold på et af de to steder er dog forbeholdt de patienter, som tilfældigvis er indlagt på et sygehus som er indstillet på at henvise til og sørge for kaution for opholdet. En problemstilling der også kendes i forhold til tilbuddet på Vejlefjord og Center for Hjerneskade.

Herudover ønsker vi at henlede opmærksomheden på de særlige problemer Rehabiliteringscenter Kurhus i Dianalund har, idet de med deres placering i sociallovgivningen kan have svært ved at få henvisninger fra sundhedssektoren.

HjerneSagen finder det kritisabelt, at de dårligst stillede patienter udelukkes fra det frie valg og skal opfordre til, at det frie valg udvides til også at omfatte genoptræningstilbud til de sværest skadede.

HjerneSagen finder det til gengæld positivt at den nye sundhedslovgivning tilsyneladende gør op med den problemstilling, hvor der arbejdes med rammer for frit valg i kombination med kautioner. Den problemstilling indebærer aktuelt, at fritvalgspatienterne til fx Vejlefjord kan opleve meget lang ventetid 9 – 12 måneder, hvorimod kautionspatienter har kortere ventetid.

HjerneSagen læser udkastet til ny sundhedslov således, at dette problem nu er løst, idet det fremgår, at regionerne yder behandling de pågældende steder, at der ikke sættes rammer herfor, samt at der netop er garanti for frit valg, uanset om regionen måtte have andre tilbud af lignende karakter.

Såfremt dette er en korrekt tolkning, finder foreningen, at dette er særdeles positivt.

HjerneSagen noterer sig med tilfredshed, at der i Sundhedslovens § 2 fastsættes en hensigt om blandt andet at sikre "let og lige adgang til sundhedsvæsenet", "behandling af høj kvalitet" og "valgfrihed".

HjerneSagen skal kraftigt opfordre til, at de gode hensigter også kommer til at omfatte svært hjemeskadede

Forebyggelse

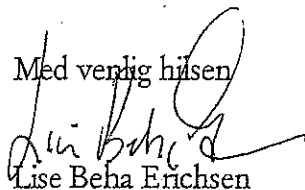
Omkring halvdelen af alle de apopleksitilfælde som forekommer i dag, skyldes for højt blodtryk, og kunne have været undgået med den rette forebyggende behandling. Det er derfor nedslående at konstatere, at sammenhængen mellem forhøjet blodtryk og fx risikoen for apopleksi ikke nævnes i bemærkningerne til den nye sundhedslov jf. bemærkningerne om den borgerrettede forebyggelse på side 8. %

HjerneSagen skal opfordre til, at bl.a. måling af blodtrykket integreres som en fast bestanddel i enhver rådgivning, der foretages af læger og andet sundhedspersonale.

Opfølgning

HjerneSagen vil foreslå, at der indføres en opfølgingsforpligtelse hos sygehusene. Mange patientgrupper indkaldes til kontrol og opfølgning fx diabetespatienter, mens apopleksipatienter er henvist til at opsøge egen læge, som ikke nødvendigvis besidder specifik viden på området. Funktionsniveauet ændrer sig med tiden, visse typer følgevirkninger - de skjulte handicap - viser sig tydeligere som tiden går osv. Dette kræver opfølgning fra en apopleksilæge/neurolog og evt. en neuropsykolog for at vurdere dette og iværksætte relevant efterbehandling/genoptræning. %

Med venlig hilsen

Lise Beha Erichsen

Direktør, cand.jur.

HjerneSagen, Landsforeningen for Apopleksi- og Afasiramte, er en privat, almennyttig, landsdækkende forening for mennesker ramt af blodprop eller blødning i hjernen, deres pårørende og andre interesserede.

HjerneSagen arbejder bl.a. for:

- at forebygge at mennesker rammes af blodprop eller blødning i hjernen
- at sikre bedst mulig behandling og genoptræning af mennesker, der rammes af blodprop eller blødning i hjernen
- at sikre bedst mulig støtte til de ramte og deres pårørende.

Hvert år rammes godt 10.000 - 12.000 mennesker af en blodprop eller blødning i hjernen. Apopleksi er den 3. hyppigste dødsårsag i Danmark. Dødeligheden er mellem 25 - 40 % afhængig af, hvilken behandling der tilbydes. For dem der overlever er invaliditeten stor, fx rammes 80 % af halvsidige lammelser og 30 % rammes af afasi.

Amtsrådsforeningen
Dampfærgevej 22
2100 København Ø

14 DEC. 2004

Jrn. 2-10-4-04

Høringssvar på sundhedslov

Indenrigs- og Sundhedsministeriet sendte den 1. december 2004 udkast til ny sundhedslov i høring.

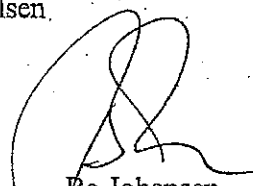
- ./ Vedlagt fremsendes høringssvar fra Århus Amt vedrørende det somatiske sygehusvæsen og Sygesikringen.

Århus Amts Sundhedsudvalg har på mødet den 8. december 2004 taget høringssvaret til efterretning.

Århus Amt vil eventuelt fremsende yderligere bemærkninger til sundhedslovudkastets enkelte paragraffer inden høringsfristens udløb 7. januar 2005.

Med venlig hilsen

Johannes Flensted-Jensen
amtsborgmester

Bø Johansen
amtsdirektør

Kopi: Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Dato	Journalnr	Sagsbehandler	e-mail	Telefon
8. december 2004	2-10-4-04	LOD/CTN/SEH	sus@ag.aaa.dk	8944 6666

Høringssvar til "Udkast til Sundhedslov" - vedrørende det somatiske sygehusvæsen og Sygesikringen

Århus Amt afgav den 31. marts 2004 høringssvar vedrørende Strukturkommissionens rapport om etablering af en regional struktur.

Århus Amt henholder sig vedrørende de overordnede vurderinger til bemærkningerne i dette høringssvar.

Nærværende bemærkninger til det fremlagte udkast til Sundhedslov tager udgangspunkt i de præmisser, der er opstillet for det indgåede forlig.

Bemærkningerne forholder sig udelukkende til det somatiske sygehusvæsen og sygesikringsområdet.

Århus Amt finder, at der er gode intentioner i lovforslaget med en række ændringer, der vil kunne styrke den fortsatte udvikling af sundhedsvæsenet. Den endelige vurdering afhænger imidlertid af konkretiseringen af lovforslagene. Der er i forslaget til sundhedslov mange bemyndigelser til indenrigs- og sundhedsministeren, Sundhedsstyrelsen og Lægemiddelstyrelsen, så det kan være vanskeligt at vurdere lovforslagets konkrete konsekvenser for den fremtidige drift af sundhedsvæsenet, før de tilhørende regelpræciseringer foreligger.

Århus Amt vil bemærke fire hovedområder i lovforslaget, som på det foreliggende grundlag vurderes at give problemer for funktionen og udviklingen af det danske sundhedsvæsen.

Endvidere gives der bemærkninger til enkelte paragraffer i sundhedslovforslaget.

Sundhedsstaben – Sekretariat og Universitetshospital - Lyseng Allé 1 - 8270 Højbjerg

Tlf: 8944 6666 - Fax: 8944 6990 - e-mail sus@ag.aaa.dk - www.aaa.dk

Åbningstid: Mandag-torsdag 9-15, fredag 9-13